

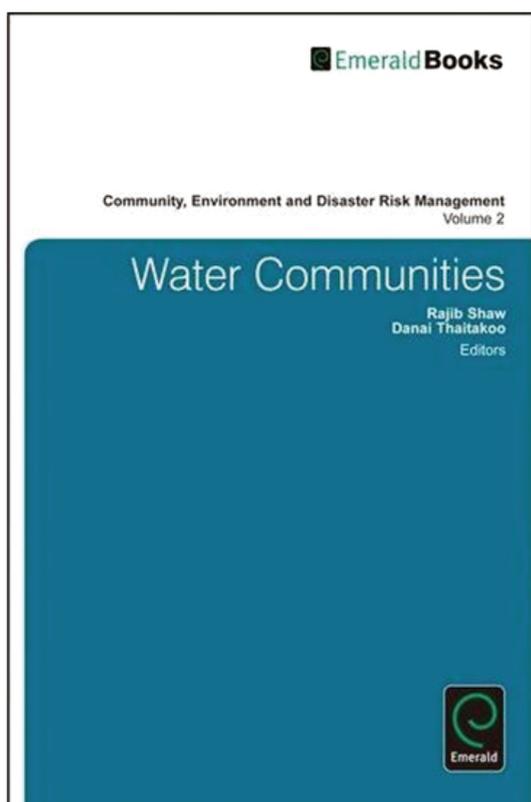
บทวิจารณ์

WATER COMMUNITIES

by Rajib Shaw and Danai Thaitakoo

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อังสนา บุญโยภาส

ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หนังสือ **ชุมชนน้ำ (Water Communities)** เป็นหนังสือเล่มที่ 2 (Volume 2) ในชุด **ชุมชน กับ การจัดการสิ่งแวดล้อมและความเสี่ยงของภัยธรรมชาติ** โดยมีรองศาสตราจารย์ Rajib Shaw แห่ง Graduate School of Global Environmental Studies, KYOTO UNIVERSITY และอาจารย์. ดร. ดนัย ทายตะคุ ภาควิชาภูมิสถาปัตยกรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นบรรณาธิการ ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ Emerald Group Publishing Limited ประเทศอังกฤษ เมื่อ พ.ศ. 2553 ISSN: 2040-7262/doi:10.1108/S2040-7262(2010)0000002004

บรรณาธิการของหนังสือเล่มนี้ได้ตั้งกรอบพื้นฐานของหนังสือเล่มนี้ไว้ว่า น้ำเป็นกุญแจสำคัญในอารยธรรมมนุษย์ โดยส่วนใหญ่ของอารยธรรมโบราณมีรากฐานอยู่บนพื้นที่ลุ่มน้ำ ที่มีปฏิสัมพันธ์ของคนและน้ำเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ เนื่องจากนวัตกรรม ความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่ของวิถีชีวิตยุคใหม่ ทำให้ปฏิสัมพันธ์โดยตรงของคนและน้ำได้ลดความสำคัญลง วิถีชีวิตยุคใหม่ของมนุษย์ได้ทำให้มนุษย์ขึ้นอยู่กับระบบที่มนุษย์สร้างขึ้น ดังนั้นความใกล้ชิดกับน้ำจึงด้อยความสำคัญลงไป แต่มันเป็นความท้าทายเกี่ยวกับวิธีการเรียนรู้จากหลักการพื้นฐานของปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์กับน้ำและใช้บทเรียนเหล่านั้นนำไปสู่บริบทปัจจุบันของเมืองและชนบท

หนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยบท ทั้งหมด 14 บท :

บทแรกให้ภาพรวมของแนวคิดของชุมชนน้ำ และบทสุดท้ายเป็นการวิเคราะห์ผลการวิจัยที่สำคัญของชุมชนน้ำ จากความหลากหลายของกรณีศึกษา ซึ่งในหนังสือเล่มนี้นำเสนอกรณีศึกษาในอีก 12 บทที่เหลือ โดยครอบคลุมมิติต่างๆที่เกี่ยวข้องกับชุมชนน้ำ เช่น การจัดการน้ำ การกำกับดูแลทรัพยากรน้ำ อุทกภูมิ (waterscape) การใช้น้ำในพื้นที่แห้งแล้ง การจัดการลุ่มน้ำ และการจัดการความ

เสี่ยงของอุทกภัย โดยเป็นกรณีศึกษาจาก 9 ประเทศในหลากหลายภูมิภาค ได้แก่ บังคลาเทศ จีน อินเดีย มาเลเซีย ญี่ปุ่น ไต้หวัน ไทย ศรีลังกา และสหรัฐอเมริกา

บทที่ 2 เขียนโดย Takeuchi et al ได้มีการยกตัวอย่างธรรมเนียมและแนวปฏิบัติบางประการของชุมชนน้ำในประเทศญี่ปุ่น รวมถึงการกำกับดูแลทรัพยากรน้ำและการใช้น้ำของชุมชนบนพื้นฐานของความเสี่ยงในการเกิดภัยพิบัติ ผ่านการร่วมมือกันในระดับชุมชน โดยใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในเชิงพื้นที่ บทนี้ เสนอการวิเคราะห์ที่เฉพาะเจาะจง ของการใช้ประโยชน์ของน้ำในลักษณะธรรมเนียมและแนวปฏิบัติในระดับชุมชน ในบริบทสมัยใหม่ของการบริหารจัดการน้ำ

บทที่ 3 โดย Thaitakoo และ McGrath เนื้อหาในบทนี้อธิบายถึงการตั้งถิ่นฐานของชุมชนที่อยู่ตามลำน้ำที่ผู้คนได้มีการปรับตัวให้เข้ากับจังหวะการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการทางธรรมชาติ การสร้างสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยของตนตามลักษณะการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ และการหลากของน้ำ โดยไม่เปลี่ยนแปลงกระบวนการทางธรรมชาติใดๆ บทนี้ยังอธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงของความเป็นเมือง ที่มีผลต่อระบบอุทกศาสตร์ที่ซับซ้อนของที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา และของกรุงเทพฯ ที่เคยเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ที่มีความคงทนและยืดหยุ่นสูงในการซึมซับและกักเก็บน้ำได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ โดยผู้เขียนมุ่งเน้นไปที่ความเข้าใจของความยืดหยุ่นดั้งเดิมที่เคยมีในประวัติศาสตร์ ในเรื่องการปรับที่อยู่อาศัยและความเป็นอยู่ ที่แสดงถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านของการอยู่ร่วมกับน้ำ

บทที่ 4 มี Matsuki เป็นผู้เขียน โดยชี้ให้เห็นว่า 400 ปีที่ผ่านมา ตามแม่น้ำสำคัญในประเทศญี่ปุ่น ผู้นำชุมชนท้องถิ่นในชนบทได้สร้างคันเขื่อนป้องกันน้ำท่วม ที่ให้ความปลอดภัยต่อพื้นที่เกษตรกรรม และแหล่งการผลิตต่างๆ ในที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง คนญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง หน่วยงานท้องถิ่น และหน่วยงานส่วนกลางได้มีการเอาใจใส่และตื่นตัวในการดูแลรักษาคันเขื่อน

ป้องกันน้ำท่วม ในการต่อสู้กับอุทกภัย ที่สำคัญมีการฝึกอบรมคนรุ่นใหม่ให้สืบทอดองค์ความรู้ของพวกเขาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคม เนื้อหาในบทนี้เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึง ความพยายามอย่างต่อเนื่องในการถ่ายทอดองค์ความรู้ข้ามรุ่น ในการที่จะการบริหารจัดการแม่น้ำและชุมชนเพื่อการต่อสู้กับปัญหาอุทกภัย

บทที่ 5 เขียนโดย Mallick เนื้อหาในบทนี้มุ่งเน้นไปที่ประเด็นการระดมชุมชน และการเสริมสร้างศักยภาพของความเป็นประชาคมของ คนยากจน ผู้หญิง และชุมชนที่อยู่ชายขอบในระบบนิเวศ ในการเข้าถึงและการมีสิทธิในทรัพยากรน้ำที่ถูกจำกัด บทนี้ยังเน้นเกี่ยวกับความท้าทายที่สำคัญ การเรียนรู้จากการร่วมมือกัน และการกระทำในระดับชุมชน เพื่อเสริมสร้างการกำกับดูแลทรัพยากรน้ำในท้องถิ่น ในสถานการณ์ที่ยากลำบากอย่างยิ่งของประเทศบังคลาเทศ

บทที่ 6 โดย Hishida และ Kamada ผู้เขียนแสดงให้เห็นถึงกรณีศึกษาของลุ่มน้ำ Shingashi ซึ่งตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของกรุงโตเกียว ลุ่มน้ำนี้ในอดีตมีการเสื่อมสภาพของสิ่งแวดล้อมทางน้ำ เนื่องจากการเจริญเติบโตของเมือง เพื่อการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมทางน้ำ องค์กรเอกชนหลายองค์กรในพื้นที่ ได้สร้างเครือข่ายและทำงานในลุ่มน้ำนี้มานานกว่า 10 ปี กรณีของลุ่มน้ำ Shingashi เป็นตัวอย่างของความสำเร็จในการจัดการสิ่งแวดล้อมทางน้ำที่เกิดจากความร่วมมือและการสนับสนุนขององค์กรต่างๆ และเครือข่ายในวงกว้าง และความคิดในการปฏิบัติ การดำเนินการฟื้นฟู และการจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำทั้งหมดในวงกว้าง

บทที่ 7 ในบทนี้ Nianthi อธิบายถึงแนวคิดของระบบการจัดการน้ำแบบ”ระบบขั้นต่อเรียง” (cascade system) ซึ่งเป็นระบบดั้งเดิมในพื้นที่ที่แห้งแล้งของศรีลังกา แนวคิดนี้ถูกรับเอาไว้เป็นเครื่องมือในการวางแผนของเจ้าหน้าที่ชลประทาน รวมทั้งได้รับการทดลองและทดสอบในระดับชุมชนโดยองค์กรพัฒนาเอกชนมาแล้ว ในบทนี้ได้ทำการวิเคราะห์การพัฒนาของระบบดังกล่าวในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา และทำการประเมินจุดแข็ง

และจุดอ่อน เพื่อที่จะพัฒนาระบบดังกล่าวให้เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ที่หลากหลายมากขึ้นในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำต่อไป

บทที่ 8 โดย Bakhuni อธิบายถึงแนวคิดของ ‘Pani Panchayat’ (ระบบการดูแลและจัดการทรัพยากรน้ำ) ที่มีรากฐานมาจากหลักการของความเสมอภาค และการปรับปรุงสิทธิ ในการใช้และเข้าถึงทรัพยากรน้ำ ที่ดำรงอยู่ในของอินเดียตั้งแต่โบราณกาล และได้สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน โดยได้ยกตัวอย่างของชุมชนเหล่านี้ที่มีอยู่ในรัฐ Maharastra และ Orissa โดยอธิบายเชื่อมโยงเข้ากับ สถานการณ์อื่นๆ ที่ใช้แนวคิดนี้เป็นแก่นในการดำเนินการและจัดการทรัพยากรน้ำ ในบทนี้ผู้เขียนได้พยายามที่จะทำความเข้าใจพลวัตและผลกระทบของ ระบบการดูแลและจัดการทรัพยากรน้ำ นี้ที่มีต่อความมั่นคงของอาหารและสังคมของชุมชน รวมทั้งด้านวัฒนธรรม การตอบรับการพัฒนาจากภายนอก ระบบนิเวศวิทยา และสิ่งแวดล้อม

บทที่ 9 เขียนโดย Hideshima อธิบายถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการคุณภาพของแม่น้ำในประเทศญี่ปุ่น เนื้อหาในบทนี้แสดงให้เห็นว่าคนไม่เข้าใกล้แม่น้ำ Horikawa ในนาโกย่า เนื่องจากการเสื่อมคุณภาพน้ำที่เกิดขึ้นจากการขยายตัวของเมือง ในเวลาเดียวกันก็มีกิจกรรมต่างๆเกิดขึ้นเพื่อการฟื้นฟูแม่น้ำ ซึ่งกรณีศึกษา นี้แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น สิ่งสำคัญที่จะจัดการกับปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลกระทบของการขยายตัวเมืองกับทรัพยากรน้ำ

บทที่ 10 โดย Fang and Zhong ผู้เขียนแสดงให้เห็นว่าทางตะวันตกเฉียงเหนือของจีนได้รับผลกระทบจากภัยแล้งอย่างรุนแรง และการบริหารจัดการน้ำได้รับการพิจารณาให้เป็นสิ่งที่สำคัญที่มีมาตลอดประวัติศาสตร์อันยาวนาน สำหรับการลดภัยพิบัติความแห้งแล้ง เทคโนโลยีทางการเกษตรได้รับการพัฒนาให้เป็นไปตามสภาพภูมิอากาศตั้งแต่โบราณกาล และในบทนี้ยังได้แนะนำระบบเก็บน้ำใต้ดิน ในฐานะตัวอย่างของภูมิปัญญาท้องถิ่น สำหรับการบริหารจัดการน้ำในประเทศจีน

บทที่ 11 โดย Shaw et al. เนื้อหาในบทนี้เป็นกรณีศึกษาจาก Kampong Bahru ต้นกำเนิดของกรุงกัวลาลัมเปอร์ ในมาเลเซีย โดยที่บริเวณนี้ได้รับการวิถีสืบทอดและวัฒนธรรมดั้งเดิมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ท่ามกลางการเติบโตอย่างรวดเร็วของเมือง ถึงแม้เวลาจะผ่านไปแต่ก็สามารถเก็บรักษาอาคารแบบดั้งเดิมในหมู่บ้านในเมือง รวมทั้งอาหาร วัฒนธรรมและการละเล่นตามประเพณี ไว้ได้ พื้นที่นี้เป็นจุดบรรจบของแม่น้ำสองสาย ที่เป็นจุดกำเนิดของชุมชนน้ำแบบดั้งเดิม ในปัจจุบันพื้นที่มุ่งเน้นการพัฒนาาระบบนิเวศชุมชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเน้นในเรื่องของเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม และสังคม โดยบทนี้ผู้เขียนได้ให้ความสำคัญกับบทเรียนที่ได้จากโครงการพัฒนานิเวศชุมชนในชุมชนท้องถิ่น

บทที่ 12 โดย McGrath and Thaitakoo ผู้เขียนได้อธิบายถึงความชาญฉลาดของภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการจัดการน้ำลุ่มน้ำในพื้นที่ต้นน้ำที่เป็นภูเขา โดยมุ่งเน้นที่จะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างมนุษย์ สภาพแวดล้อม และพื้นที่ปลูกข้าว โดยการเจริญเติบโตของข้าวที่ปลูกจะขึ้นอยู่กับความร่วมมือและความพยายามจัดการน้ำ บทนี้ได้มีการอธิบายถึงประวัติศาสตร์ระบบอุทกนิเวศ ของภูมิทัศน์ต้นน้ำ โดยเน้นทางสังคมและระบบนิเวศที่มีวิวัฒนาการร่วมกันกับการเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์ในปัจจุบัน

บทที่ 13 เขียนโดย Wen et al. อธิบายถึงลุ่มน้ำ Jhuo - Shuei ในใจกลางของประเทศไต้หวัน มีพื้นที่ 3,156.9 ตารางกิโลเมตร ยาวของ 187 กิโลเมตร แม่น้ำ Jhuo - Shuei เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุด มีประชากรประมาณ 3 ล้านคนอาศัยอยู่ตามริมฝั่งทั้งสองของแม่น้ำ ลุ่มน้ำนี้ครอบคลุมพื้นที่กว้างใหญ่ ที่มีสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่หลากหลายและซับซ้อน ซึ่งอาณาเขตของระบบนิเวศยังแสดงให้เห็นสภาพภูมิทัศน์ที่หลากหลายและแตกต่างกัน บทนี้อธิบายถึงชุมชนน้ำตามแนวแม่น้ำ Jhuo - Shuei ที่มีระบบการจัดการน้ำที่เฉพาะเจาะจง นอกจากนั้นยังกล่าวถึงอนาคตของการพัฒนาที่ยั่งยืนของแม่น้ำในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก

สุดท้ายบทที่ 14 เขียนโดย Thaitakoo and Shaw เป็นบทสรุปสรุปในเรื่องของชุมชนน้ำ ที่มีมุมมองและมิติที่แตกต่างกัน บนพื้นฐานที่แตกต่างกัน ของสังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม บทนี้วิเคราะห์บทเรียนที่ได้จากกรณีศึกษาในบทก่อนๆ และเรียบเรียงในรูปแบบข้อแนะนำสำหรับอนาคต

จากผู้เขียนที่ประกอบไปด้วยผู้มีส่วนได้เสียที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นจากนักวิชาการ ผู้กำหนดนโยบายในหน่วยงานระหว่างประเทศ และผู้ปฏิบัติงานในองค์กรพัฒนาเอกชน หนังสือเล่มนี้เป็นความพยายามในการนำเสนอปฏิสัมพันธ์ของผู้คนที่ผูกพันกับน้ำ ผ่านการวิเคราะห์ของกรณีศึกษาจากประเทศที่แตกต่างกันในบริบทวัฒนธรรมและสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม หนังสือนี้ได้นำเสนอหลักการพื้นฐานของชุมชนน้ำ ซึ่งถึงแม้ว่าเวลาจะผ่านไป มีการเปลี่ยนแปลงบริบทและบทบาทของชุมชน แต่หลักการพื้นฐานยังคงไม่เปลี่ยนแปลง โดยในหนังสือเล่มนี้ระบุว่าหลักการจะสามารถใช้งานได้กับโลกสมัยใหม่ บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้บรรลุการเป็นชุมชนน้ำอย่างยั่งยืน

หนังสือเล่มนี้เน้นที่ชุมชนน้ำที่มีมุมมองและมิติที่ต่างกัน ความยืดหยุ่นและการปรับตัวที่เป็นกุญแจสำคัญสำหรับชุมชนน้ำในการพัฒนาอย่างยั่งยืนบนความไม่แน่นอนของอนาคต ความยั่งยืนจะเกิดขึ้นได้นั้นก็ขึ้นอยู่กับต้นทุนทางสังคม ที่จะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญสำหรับระบบการจัดการน้ำที่ยั่งยืน และการพัฒนาระบบนิเวศและสังคมอย่างบูรณาการ การเรียนรู้ร่วมกันและถ่ายทอดความรู้พื้นถิ่นผ่านรุ่นสู่รุ่น จะสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และระบบน้ำ การเชื่อมโยงการส่งผ่านของข้อมูลและการสื่อสารเป็นรากฐานของการกำกับดูแล และการปรับตัวของชุมชนน้ำทุกระดับและขนาด ในที่สุดการดำรงอยู่ของชุมชนน้ำ การบูรณาการความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในทางปฏิบัติจะช่วยเพิ่มศักยภาพของภูมิปัญญาท้องถิ่นและลดข้อจำกัดต่างๆ การศึกษา วิจัย การสร้างเสริมขีดความสามารถของชุมชน การเตรียมความพร้อมของชุมชนเพื่อเสริม

สร้างความยืดหยุ่นสำหรับการเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอนในอนาคต จะสร้างให้เกิดชุมชนน้ำที่ยั่งยืนได้

การเสนอบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นวารสารวิชาการที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่แนวคิดและผลงานของนักวิชาการออกสู่สังคมเพื่อเป็นการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนและกระตุ้นการบุกเบิกแสวงหาความรู้ใหม่ เพื่อเป็นพลังสำคัญต่อการเกื้อหนุนความก้าวหน้าของศาสตร์และวิชาชีพ เพื่อสนองเจตนารมณ์อันแน่วแน่ที่จะเสริมสร้างความเป็นเลิศทางด้านวิชาการและวิชาชีพตามปณิธานของมหาวิทยาลัย โดยจัดทำเป็นวารสารวิชาการรายปี ออกปีละ 1 ฉบับ และบทความมีการตรวจสอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ (Annual Peer-reviewed Journal) โดยเนื้อหาครอบคลุมความรู้ที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การออกแบบสิ่งแวดล้อม (Environmental Design and Planning) การออกแบบเมือง การวางผังภาคและเมือง ภูมิสถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรม สถาปัตยกรรมภายใน ออกแบบอุตสาหกรรม การพัฒนาที่ดินและที่อยู่อาศัย รวมไปถึงการศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยา ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรม

ผู้ที่สนใจส่งบทความกรุณากรอกรายละเอียดเอกสารแจ้งความจำนงเสนอผลงานวิชาการ พร้อมทั้งส่งบทความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ความยาวรวมกันไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ A4 พร้อมไฟล์ตามที่กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 254 ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330 หรือที่ Email: aja.chula@gmail.com

เกณฑ์การพิจารณารับบทความ

บทความที่ส่งมาให้พิจารณาถึงตีพิมพ์ต้องเป็นบทความที่ยังไม่เคยตีพิมพ์ที่ใดมาก่อนทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ โดยบทความต้องมีส่วนประกอบ ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง ชื่อ-นามสกุลผู้เขียนทุกคน ตำแหน่งทางวิชาการ สถานที่ทำงาน และอีเมลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
2. บทคัดย่อ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ความยาวรวมกันไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ A4
3. คำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อย่างละไม่เกิน 5 คำ
4. เนื้อหาควรประกอบด้วย บทนำ ตัวเรื่อง บทสรุป เอกสารอ้างอิง และบรรณานุกรม โดยความยาวต้องไม่เกิน 15 หน้ากระดาษขนาดเอ 4
5. แบบอักษร (ไทยและอังกฤษ) พิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Office Word 2007 ใช้แบบอักษร FreesiaUPC ขนาด 14 ระยะห่างบรรทัดหนึ่งเท่า โดยตั้งระยะขอบการพิมพ์ กั้นหน้า 1.5 นิ้ว กั้นหลัง 1 นิ้ว เว้นขอบบน 1.5 นิ้ว เว้นขอบล่าง 1 นิ้ว
6. สมการ รูปภาพ และตาราง ต้องมีความชัดเจนมีหมายเลขกำกับ โดยรูปภาพและตารางต้องระบุแหล่งที่มาความละเอียดของรูปภาพต้องไม่น้อยกว่า 300 dpi โดยสแกนรูปภาพแยกต่างหากออกจากบทความ
7. การเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมควรเป็นไปตามรูปแบบการเขียนอ้างอิงและบรรณานุกรมสำหรับบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ดูรายละเอียดในหน้าถัดไป)
8. การส่งต้นฉบับ ให้ส่งบทความ พร้อมรูป หรือตาราง จำนวน 1 ชุด พร้อมไฟล์ตามที่กองบรรณาธิการวารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือที่ Email: aja.chula@gmail.com
9. ผู้เขียนจะได้รับการติดต่อเพื่อปรับปรุงบทความโดยคำแนะนำจากกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความ
10. บทความที่ผ่านการพิจารณาและได้รับการตีพิมพ์ ผู้เขียนจะได้รับวารสาร จำนวน 2 เล่ม

แนวทางการเขียนบทความ การอ้างอิงและบรรณานุกรม

แนวทางการเขียนบทความ

การใช้คำภาษาอังกฤษ

- ควรใช้เฉพาะที่จำเป็น ชื่อคน ชื่อสิ่งของ ชื่อเมือง ชื่อประเทศ ให้ใช้ทับศัพท์เป็นภาษาไทย โดยไม่ต้องมีวงเล็บ
- การใส่วงเล็บคำภาษาอังกฤษให้ใส่เมื่อกล่าวถึงครั้งแรกได้ครั้งเดียว คำที่มีความหมายทั่วไป ไม่ต้องมีวงเล็บภาษาอังกฤษ ให้ใส่วงเล็บภาษาอังกฤษได้เมื่อกล่าวถึงคำที่เป็นศัพท์เทคนิค คำเฉพาะ คำที่เมื่อใช้ภาษาไทยแล้วมีความหมายที่เข้าใจยาก ไม่ชัดเจน
- การใส่วงเล็บคำภาษาอังกฤษ หากเป็นชื่อเฉพาะ หรือศัพท์เทคนิค ให้ใช้อักษรตัวเล็ก หากเป็นคำที่เมื่อแปลเป็นภาษาไทยแล้วอาจทำให้ความหมายผิดไปให้สามารถใช้ทับศัพท์ได้โดยอ้างอิงตามราชบัณฑิต

การอ้างอิงและบรรณานุกรม

1. **วิธีการเขียนอ้างอิงในเนื้อเรื่องบทความ** ให้ใช้ระบบนาม-ปี (Author-date) แทรกกันไปในเรื่องหา โดยระบุชื่อผู้แต่งและปีที่พิมพ์ ให้เขียนอยู่ในวงเล็บ สามารถทำได้ในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังนี้

กรณีที่ 1 เป็นการอ้างอิงงานของผู้อื่นโดยสรุปความมาให้ใช้ชื่อผู้แต่งและปีที่พิมพ์

แบบแผน (ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์)

ตัวอย่าง (เปลื้อง ณ นคร, 2511)

กรณีที่ 2 เป็นการอ้างอิงเนื้อหาโดยตรง โดยการคัดลอกข้อความบางส่วนมาโดยตรง ให้ใช้ชื่อผู้แต่ง ปีพิมพ์ และระบุเลขหน้า

แบบแผน (ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์: เลขหน้า)

ตัวอย่าง (ม.ล.บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, 2520: 3-4)

2. **วิธีการเขียนบรรณานุกรมท้ายบทความ** การเรียงลำดับรายการอ้างอิงและบรรณานุกรม ให้เรียงลำดับโดยเรียงภาษาไทยก่อน แล้วตามด้วยภาษาอังกฤษ จากนั้นเรียงตามลำดับอักษรและสระ กรณีผู้เขียนคนเดียวกันให้เรียงตามปีที่ตีพิมพ์

2.1 การอ้างอิงหนังสือ:

แบบแผน ชื่อผู้แต่ง. ปีที่พิมพ์. ชื่อหนังสือ. จำนวนพิมพ์. ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

- ผู้แต่งชาวไทย ให้ลงชื่อก่อน แล้วตามด้วยนามสกุล ไม่ต้องใส่ตำแหน่งทางวิชาการ ฐานันดรศักดิ์ สมณศักดิ์
ตัวอย่าง เดชา บุญค้ำ. 2543. ต้นไม้ใหญ่ในงานก่อสร้างและพัฒนาเมือง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ผู้แต่งชาวต่างประเทศ ให้ใช้ชื่อสกุลขึ้นต้น ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และอักษรย่อของชื่อต้น และชื่อกลาง (ถ้ามี)

ตัวอย่าง Ruth, L.C. 1999. Design Standards for Children's Environment. New York: McGraw-Hill.

2.2 การอ้างอิงบทความในหนังสือ:

แบบแผน ชื่อผู้เขียนบทความ. ปีที่พิมพ์. "ชื่อบทความ." ใน ชื่อบรรณาธิการ (ถ้ามี), ชื่อเรื่อง, เลขหน้า. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง สุวัฒนา ธาณานิติ. 2537. "คลองประวัติศาสตร์ในปัจจุบัน." ใน พิมล จงวรรณ (บรรณาธิการ), คลอง: ทัศนคติเรื่องคลองในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล, หน้า 58-63. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

2.3 การอ้างอิงบทความในวารสาร:

แบบแผน ชื่อผู้เขียนบทความ. ปีที่พิมพ์. "ชื่อบทความ." ชื่อวารสาร. ปีที่, ฉบับที่: เลขหน้า.

ตัวอย่าง Alexander, C. 1968. "A City is not a Tree." Architectural Forum. 122 (April): 58-62.

2.4 การสัมภาษณ์:

แบบแผน ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์. ตำแหน่ง (ถ้ามี). ปีสัมภาษณ์. สัมภาษณ์. วัน เดือน.

ตัวอย่าง แมนมาส ชาลิต. ผู้อำนวยการกองหอสมุดแห่งชาติ. 2519. สัมภาษณ์, 7 ธันวาคม.

2.5 การอ้างอิงในสื่ออิเล็กทรอนิกส์:

แบบแผน ผู้แต่ง. ปี. ชื่อเรื่อง. [ประเภทของสื่อที่เข้าถึง]. เข้าถึงได้จาก: แหล่งข้อมูล / สารนิเทศ สืบค้น [วัน เดือน ปีที่สืบค้น].

ตัวอย่าง สมาคมท่องเที่ยวเชียงราย. (ม.ป.ป.). การค้าชายแดน. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: www.chiangraiinfo.com/crinfo/agriculturc.html [25 มกราคม 2554].